

Roditeljska percepcija škole, zadovoljstvo školom i preferirani oblici suradnje škole i roditelja

Mirjana Posavec

Osnovna škola Ivana Rangera, Lepoglava, Republika Hrvatska,
mirjana.posavec@gmail.com

Sažetak

Većina suvremenih roditelja želi surađivati s učiteljima kako bi osigurali da njihovo dijete dobije najbolje obrazovanje. Učitelji, također, teže takvom odnosu s roditeljima. Za većinu djece roditelji i učitelji najvažnije su osobe u njihovu životu. S njima provode najviše vremena, vode ih kroz školovanje i utječu na njihov svakodnevni život.

Stoga, savršen spoj uključenosti učitelja i roditelja u djetetovo obrazovanje jedan je od najvećih doprinosa njihovom uspjehu. Rad istražuje preferirane oblike suradnje, zadovoljstvo roditelja prostorom, organizacijom i suradnjom s razrednikom te nudi odgovore za poboljšanje

Ključne riječi: osnovna škola, suradnja roditelja i škole, zadovoljstvo, oblici suradnje

travanj, 2023.

1. Uvod

Suradnja između doma i škole na mnoge načine koristi dobrobiti učenika. Većina suvremenih roditelja želi surađivati s učiteljima kako bi osigurali da njihovo dijete dobije najbolje obrazovanje. Kvalitetna suradnja podrazumijeva da obje strane idu prema zajedničkom cilju, a to je poboljšanja učenja, razvoja i dobrobiti djeteta. Suradnja i komunikacija idu ruku pod ruku. Ako je komunikacija česta, suradnja će biti lakša.

Komunikacija između škole i doma varira i može biti izvor roditeljskog zadovoljstva i/ili frustracije. Neki su roditelji dovoljno zadovoljni školom svoje djece, dok su drugi dovoljno nezadovoljni da su već poduzeli neku promjenu (instrukcije). Između je treća skupina roditelja - oni koji su frustrirani i još nisu napravili promjenu, ali traže rješenja od kreatora politike ili škole.

Način na koji škole komuniciraju s roditeljima utječe na opseg i kvalitetu uključenosti roditelja kod kuće u učenje njihove djece. Na primjer, vrlo često loše vijesti od razrednika/učitelja rezultiraju većom uključenosti i/ili angažmanom roditelja.

Obzirom da smo ove školske godine stavili u Školski kurikulum (Školski razvojni plan) područje **Suradnja roditelja i škole** želimo poboljšati odnos roditelja i škole, a ovo istraživanje je prvi korak u procesu gdje rezultati mogu potaknuti timsko planiranje akcije za poboljšanje percepcije suradnje .

U suradnji učitelja i roditelja važno je imati na umu da obje strane imaju jedinstvena područja znanja i vještina. Roditelji su se dobro upoznati s poviješću razvoja, interesa i životnog stila svog djeteta. Učitelji posjeduju znanje o nastavi, strategijama ocjenjivanja, pravilima i školskom uspjehu djeteta, a kvalitetna suradnja svojevrsan je most prema uspjehu i dobrobiti na zajedničkom zadatku.

Važnost angažmana roditelja u školovanju djece dobro je dokumentirana, ali postoje ograničena istraživanja o kvaliteti odnosa između roditelja i učitelja. (Cook i Zachrisson, 2018).

I dok je opći konsenzus da je partnerstvo nužno, mnogo je manje konsenzusa o tome kako bi taj angažman trebao izgledati - i o tome kako bi ga nastavnici i kreatori politika trebali promicati. Na kraju krajeva, i Zakon zahtjeva od škola uključivanje roditelja u rad škole te propisuje neke oblike uključenosti i načine sudjelovanja u poboljšanju uspjeha učenika (Zakon o osnovnom školstvu, Vijeće roditelja, razni pravilnici). Međutim, postavlja se pitanje je li sadašnji zakon opravdao očekivanja na tom planu.

2. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja bio je ispitati procjenu roditelja i učitelja o zastupljenosti različitih komunikacijskih oblika suradnje, njihove stavove o korisnosti tih oblika kao i zadovoljstvo suradnjom škole i roditelja. Također, ispitali smo kako roditelji percipiraju ustanovu, svoj odnos s razrednikom svog djeteta, koji su još oblici u koje bi voljeli biti uključeni u rad i život škole. Dakle, ovim istraživanjem željeli smo provjeriti kako suradnja roditelja i škole izgleda iz roditeljske perspektive kao i koje oblike suradnje preferiraju roditelji, ali i učitelji.

3. Metoda i ispitanici

Ispitanici obuhvaćeni istraživanjem su roditelji naše škole od prvog do osmog (N=106). U istraživanju su korišteni opsežni anketni upitnici .

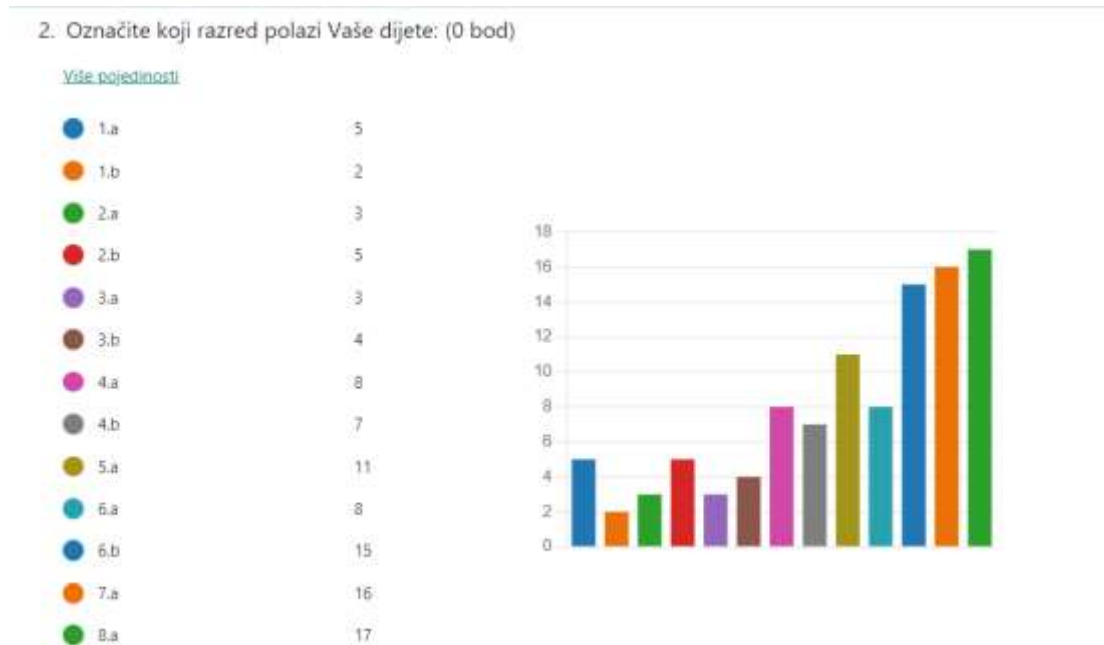
Slika 2. Područja

4. Rezultati

Od ukupno 143 učenika škole, upitnik je ispunilo 106 (74%) roditelja. Koristili smo podatke putem *Upitnika suradnje roditelja i škole* koje smo prikupili krajem 2022.godine. Podaci su prikupljeni kako bismo uvidjeli kako su roditelji razumjeli svoju uključenost u školu,

zadovoljstvo školom te koje oblike suradnje preferiraju.. Upitnik je bio anoniman te je putem google obrasca prosljeđen u roditeljske grupe.

Grafikon 1. Zastupljenost odgovora po razredima

Prostor škole

Dio pitanja odnosio se na percepciju školskog prostora. Naime, Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) obrazovni prostor definira kao prostor koji podržava više oblika poučavanja, uključuje nove tehnologije te je kvalitetno i ugodno okruženje koje je u suglasju s okolišem, ali i pozitivno utječe na učenike (Lončar-Vicković i Rumora, 2018).

Iako su kroz povijest učionice osmišljene pretežno za frontalni oblik rada, danas, u prostornim i materijalnim uvjetima kakve smo „naslijedili“, pokušavamo učionice prilagoditi potrebama djece i uvesti „nekonvencionalne“ oblike i mjesta učenja, iako je dio naših učionica ipak zadržao tradicionalan oblik sjedenja.

Slika 1. Radna atmosfera u prvom razredu

Istraživanje koje su proveli Hidayatuljamilah Ramli, Ahmad i Haji Masri (2013) ispituje učenike o tome kakav dizajn škole bi im najviše odgovarao, a učenici navode: puno prirodnog svjetla, puno zelenih površina, puno prostora i fleksibilnosti, korištenje nove tehnologije i namještaja, različite prostorije za različite poslove i slično... Nadalje, Warner (2010) govori kako se danas u školama pokušava potaknuti kreativnost, a zidovi škola pokazuju upravo njihovu suprotnu stranu te da svojim unutarnjim uređenjem škola treba potaknuti djecu.

Navodi da su za školske prostorije najprikladnije svijetlo žuta, bež, svijetlo zelena i plavo-zelena boja. Kada učenik ugleda određenu boju, u njegovom organizmu dolazi do određenih reakcija (Higgins i sur., 2005). Učenici različitih dobi različito doživljavaju boje. Stoga se za mlađe uzraste preporučuju snažne i tople boje, a za starije prigušenije boje. Osim boja na zidovima bitni su i učenički kreativni radovi, odnosno dokaz da su i oni sudjelovali u dizajnu prostora u kojem često borave. Maxwell (2000) dolazi do rezultata da učenici žele više boja oko sebe, dok učitelji i roditelji nisu vidjeli problem u monotonim zidovima učionica. Osim boja, veliku ulogu prepoznaju i u učeničkim radovima. Radovi prezentirani na zidovima škole utječu na motivaciju učenika te stvaraju osjećaj sudjelovanja u procesu dizajna, a i lijep su ukras školskim zidovima. Obzirom da smo osvježili zidove škole prethodnih godina – bojama i dječjim radovima, ovakve rezultate potvrdili su nam i roditelji naše škole.

Na pitanje **Što vam je u školi ugodno i lijepo?** roditelji su odgovarali, a odgovore možemo grupirati u nekoliko kategorija:

- ❖ **interijer škole** – uredan, ukrašen dječjim radovima te jedna opaska roditelja „*da se previše vremena u školi posvećuje uređenju panoa*“
- ❖ **eksterijer** – okoliš škole, zelenilo, urednost
- ❖ **atmosfera** – ugodna atmosfera, ambijent, osjećaj povezanosti, „*uvijek sam ugodno iznenađena situacijama u kojima djeca i djelatnici izražavaju svoju kreativnost*“
- ❖ **osoblje škole** – briga za djecu, odnos djece sa zaposlenicima škole i učiteljima, međuljudski odnosi, pristup prema roditeljima i starateljima“ *sviđa mi se odnos razrednika i ostalih djelatnika prema mome djetetu i drugoj djeci u školi*“
- ❖ puno **sportskih aktivnosti tijekom praznika**
- ❖ natpis u školi *A sad idite i mijenjate svijet!*

Naime, škola je poznata po brizi za okoliš, nalazi se na brdašcu, okružena zelenilom te ponekad koristimo otvoreni prostor kao mjesto za učenje, a također dozvoljavamo učenicima da odmore za lijepoga vremena provedu vani - u igri i razgovoru.

Slika 2. Fotografija škole

Slika 3. Pogled s prozora iz kabineta Biologije/Kemije/Fizike

Također, otvorenim tipom pitanja u *pitniku* za mišljenje o prostoru naše škole upitali smo naše roditelje **Što Vam općenito govori prostor naše škole?**

Odgovori N= 0 (izostavljeni su odgovori ne znam i gdje roditelji nisu odgovorili):

1	anonymous	Ne znam
2	anonymous	Ništa posebno
3	anonymous	Sve naj,naj
4	anonymous	Ništa posebno
5	anonymous	Da motivirao učenike
6	anonymous	Prostor je vrlo ugodan
7	anonymous	Ugodan je za djecu
8	anonymous	Čisto i ukrašeno dječjim radovima.
9	anonymous	Ugodno je u školi ,pozitivno
10	anonymous	Previše se vremena posvećuje uređenju panoa.

14	anonymous	Da se učitelji i djeca te drugi djelatnici škole trude da im je svima lijepo i ugodno.
15	anonymous	Govori mi da se svi koji rade u školi trude da djeci bude lijepo i ugodno.
16	anonymous	Da svaki učitelj na svom predmetu kroz nekakve radionice i radove se trudi da potakne djecu da im učenje postane zanimljivo i da u stvari postoji i zanimljiv način učenja, a ne samo ja to moram
17	anonymous	Briga o djetetu i njihovu znanju
18	anonymous	Interes prema djeci
19	anonymous	Interes prema djeci
20	anonymous	Ugodno okruženje
21	anonymous	Ugodan ambijent,, sve pohvale
22	anonymous	Ugodno okruženje

42	anonymous	Da se svi trude od čišćenja pa do uređenja
43	anonymous	Da se ulaže puno truda oko uređivanja
44	anonymous	Kako treba poštivati druge, mir, ljubav, zajednica
45	anonymous	Čisto, organizirano i zanimljivo mjesto za obrazovanje djece
46	anonymous	Trude se ga održavati urednim, lijepim za djecu.
47	anonymous	Da je ugodno djeci
48	anonymous	Valjalo bi napraviti korak ka izgradnji športske dvorane.
49	anonymous	Da se svi brinu o prostorima
50	anonymous	Što se događa u školi
33	anonymous	Odaje dojam tople i pozitivne okoline za djecu.
34	anonymous	Da se trudite da škola bude mjesto gdje će učenici rado dolaziti i osjećati se ugodno
35	anonymous	Ugodan boravak
36	anonymous	Kako se osjeća moje dijete u školi
37	anonymous	Da se ulaže puno truda oko uređenja i održavanja
38	anonymous	Ugodan prostor za djecu
39	anonymous	Da smo dobrodošli, da učitelji dobro rade s djecom. Vidi se veliki trud oko uređenja unutarnjeg i vanjskog prostora.
40	anonymous	Prostor škole je jako lijepo uređen, u skladu s periodom koje prevladava. Stepenice su super!
41	anonymous	Djeca su dobrodošla kao i roditelji

55	anonymous	Da su sva djeca bitna, s njima se dosta radi i uvazava se njihovo misljenje
56	anonymous	Jako dobar
57	anonymous	Da se učitelji trude s djecom i oko djece.
58	anonymous	Da stalno radite nešto novo i zanimljivo
59	anonymous	Da uvijek radite nešto zanimljivo
60	anonymous	Da se djeci želi stvoriti ugodno, toplo i poticajno okruženje.
61	anonymous	Poziva na opuštenu i ugodnu atmosferu.
62	anonymous	Da se nastavnici i svi zaposlenici brinu o školskim prostorijama
63	anonymous	Ne znam
64	anonymous	Toplina i ugoda
65	anonymous	Škola je lijepo uređena i čista

Slika 4. Učenje na nekonvencionalnom mjestu

Organizacija rada

Organizaciju rada škole (smjene, organizaciju dopunske, dodatne nastave, izbornih predmeta, izvannastavnih aktivnosti, satnicu i dr..) roditelji su vrednovali Lickertovom stalom od 1 do 5:

- jako sam zadovoljan/a – 5
- zadovoljan/a sam – 4
- ni zadovoljan/a, ni nezadovoljan/a – 3
- ponekad sam nezadovoljan/a– 2,
- uopće nisam zadovoljan/a 1.

Ocijenili su je srednjom ocjenom **4,30** (N=107). Nastava u školi (zbog prijevoza učenika) započinje rano (pa neki učenici moraju vrlo rano ustati). Sve aktivnosti završavaju u 14.20. Nastava je koncipirana da su izborni predmeti prve ili zadnje satove, dok se INA održavaju nakon redovite nastave.

4. Odnos prema školi

- Imate li uvid u što vaše dijete uči u školi? 78% = DA
- Kriterij ocjenjivanja jasan je kod svakog učitelja? 4,30
- U nastavi dominiraju memoriranje i pamćenje činjenica? 4,13
- Jeste li zadovoljni radom ustanove (odnosom prema vama i djeci)? N=106, 87 % = DA

23. Jeste li zadovoljni radom ustanove? (0 bod)

[Više pojedinosti](#)

 Uvidi

 da	92
 ne	3
 ne znam	11

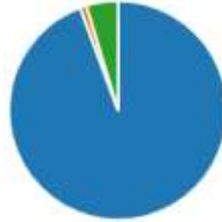
- Uvažavate li mišljenje djelatnika škole? 94 % odgovorilo je – **da**.

24. Uvažavate li inače mišljenje odgojno-obrazovnih djelatnika? (0 bod)

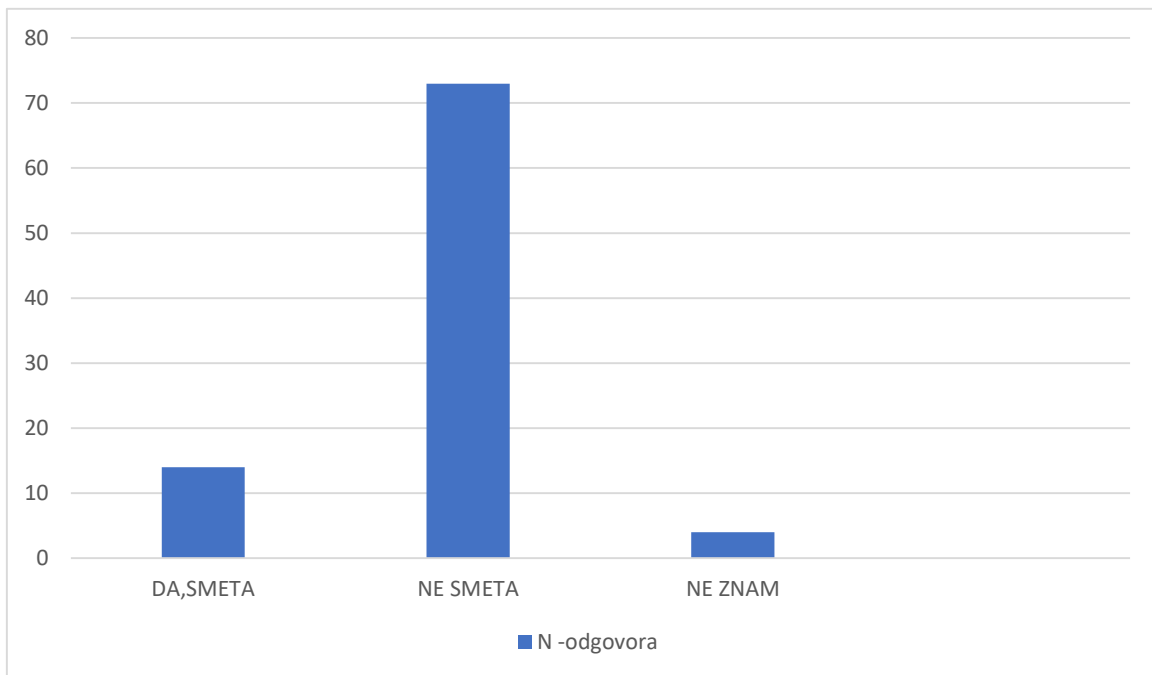
[Više pojedinosti](#)

[Uvidi](#)

da	100
ne	1
ne znam	5

- Smeta li Vam što u radu škole u radu škole? N= 91, Odgovor je **NE SMETA**.

Što vam smeta?

To što me smeta rješavam direktno sa osobom koja je zadužena za problem tj.obraćam se razrednici a on me upućuje kome se dalje moram obratiti!

Prividna "bojazan" da se netko nekome ne zamjeri jer smo mala sredina i svi sve znaju. Možda sam u krivu ali takav dojam imam.

Loš odnos pojedinih učitelja prema djeci

Hrana

Nedostatak velike dvorane

Ne

Smeta da pojedini učitelji ne odrade predmet koji bi trebali malo bolje objasniti, a žale se da imaju preveliku satnicu i ne stignu, jer imaju radionice za učenike

Dosta djece se žali da dobivaju premalo hrane i da je hladna. Neki jedu više, neki manje, ali trebaju biti poštene porcije i da mogu uzeti još ako žele

Smeta me da djeca nemaju školske dvorane

Vežano uz prehranu i hranu, sljedeće istraživanje i mišljenje roditelja, djelatnika i djece je nešto što je pred nama. Škola nema tople stolove, u kuhinji jedna kuharica kuha, servira i dijeli hranu učenicima, pa ako malo kasne sa sata zaista se može desiti da se hrana ohladi. Blagovaonica je mala, bez sjedećih mjesta i to je nešto što će se morati rješavati u dogledno vrijeme. Učenici dobivaju količinu hrane sukladno normativu, a kad je kuhana hrana sugerirano im je da mogu ići po repete (ako ima još hrane). Nedostatak sportske dvorane u područnoj školi i relativno mala dvorana u matičnoj školi (120 m²) nešto je što samostalno škola ne može riješiti- bez potpore osnivača.

Odnos s razrednikom/com

Biti razrednik vrlo je zahtjevan i složen posao, a čini se da fakulteti za tu ulogu baš i ne pripremaju mlade učitelje. Razrednik je uvijek tu za učenika, prvi učitelj na kojeg se može osloniti, obratiti mu se zbog problema.

Razrednik može biti bilo koji učitelj, ali razrednik ima puno širi raspon uloga od tipičnog predmetnog učitelja istog razreda. Razrednici često moraju izaći iz svoje uloge učitelja i učinkovito obavljati sve zadatke koji se moraju obaviti jer to može ne/učinkovito utjecati na sve učenike u razredu. Suradnja s roditeljima samo je još jedan aspekt njihovog složenog posla. Stoga nas je zanimalo kakav stav imaju roditelji o kompetencijama i odnosu s razrednikom/com svog djeteta. Stupanj procjene zadovoljstva razrednikom/com također su roditelji vrednovali pomoću skale od 1-5.

- **Imate li dobar odnos s razrednikom svog djeteta? N = 101** 95% roditelja odgovorilo je da imaju vrlo dobar odnos s razrednikom/com.
- **Imate li potpuno povjerenje u razrednika svog djeteta? N =102,** Čak 95% roditelja odgovorilo je da ima dobar odnos, dok nemaju dobar odnos 3 roditelja.

5. Imate li potpuno povjerenje u razrednika svog djeteta? (0 bod)

[Više pojedinosti](#)

 Uvidi

 da	101
 ne	3
 ne znam	2

- **Imate li dovoljno informacija o svom djetetu? N = 106** Na pitanje imaju li dovoljno povratnih informacija o svom djetetu 96% roditelja izjasnilo se pozitivno.

20. Imate li dovoljno informacija o svom djetetu od razrednika? (0 bod)

[Više pojedinosti](#)

 Uvidi

 da	102
 ne	2
 ne znam	2

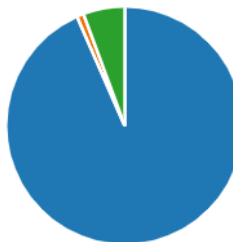
- Na tvrdnju **Razrednici vode računa o djeci i informiraju nas o svakoj promjeni ponašanja?** 102 roditelja ocijenilo je ocjenom **zadovoljan/a**.
- **Jeste li zadovoljni komunikacijom s razrednikom/com?** N = 106. Čini se da su roditelji zadovoljni komunikacijom te njihovim angažmanom - 93% roditelja je zadovoljno komunikacijom.

21. Jeste li zadovoljni komunikacijom s razrednikom/razrednicom? (0 bod)

[Više pojedinosti](#)

 Uvidi

	da	99
	ne	1
	ne znam	6

- **Biste li promijenili sadašnji odnos s razrednikom/com?** 90 % roditelja ga ne bi mijenjalo (N= 106)

22. Biste li rado promijenili sadašnji odnos koji imate s razrednikom/razrednicom? (0 bod)

[Više pojedinosti](#)

 Uvidi

	da	6
	ne	95
	ne znam	5

- Roditelji škole, **njih 81%**, spremni su u interesu djeteta prihvatiti prijedloge stručne službe, razrednika, nastavnika i ravnateljice.

Odnos škola-dijete

Na pitanje *U školi, učitelji se trude razumijeti moje dijete* većina roditelja se *uglavnom slaže*, kao i da dijete izgleda sretno u školi, a u *potpunosti se slažu* s tvrdnjom da njihove obiteljske prilika osiguravaju djetetu poticajno okruženje za učenje.

Suradnja i participacija

Najuobičajeniji oblik suradnje s roditeljima u Hrvatskoj (tako i u našoj školi) su roditeljski sastanci, na kojima se raspravljaju pitanja od interesa za sve roditelje, a mogu se organizirati i radionice na različite teme. Vrlo često organiziramo zajedničke roditeljske sastanke koji su tematski, a nakon zajedničkog dijela razrednici imaju nastavak roditeljskog sastanka za svoj razred.

Na roditeljskim sastancima o informacijama o uspjehu, izostancima i problemima učenika kao pojedinca se ne razgovara. Većina učitelja se *uglavnom slaže* da na roditeljskim sastancima ne treba izdvajati ni jedno dijete te da o problemu učenika kao pojedinca nije mjesto na roditeljskom sastanku.

Na tvrdnju **Redovito dolazim na informacije i aktivno sudjelujem u radu roditeljski sastanaka?** 92% je odgovorilo **gotovo uvijek**. I zaista, roditeljski sastanci zaista su jako dobro posjećeni.

Na pitanje **Odazivate li se na radionice i aktivnosti koje škola organizira za vas?** već je vidljivija veća šarolikost: 53% odgovorilo je potvrdno, 28% ponekad, a 19% roditelja nije zainteresirano za aktivnosti koje škola organizira za roditelje.

18. Odazivate li se na radionice koje škola/razrednici organiziraju za Vas? (0 bod)

[Više pojedinosti](#)

● da	55
● ne	20
● ponekad, kad moram	29

Na pitanje **Trude li se učitelji uključiti Vas u rad škole?** 45% odgovora je potvrdno, dok je 27% roditelja izjavilo da je to ponekad.

19. Trude li se učitelji uključiti Vas u rad škole? (0 bod)

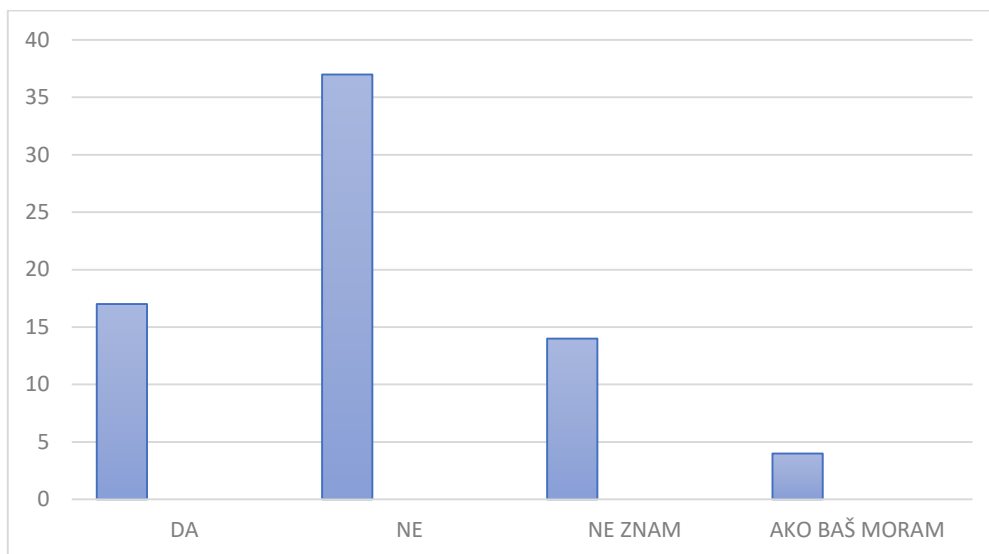
[Više pojedinosti](#)

Uvidi

● DA	47
● NE	11
● ne znam	19
● ponekad	28

Biste li surađivali u radu škole (npr. održali predavanje, radionicu, online predavanje ili sl.)? N=72, najviše je odgovora NE.

Na otvoreni tip pitanja **Koji oblik suradnje predlažete, a škola ga sada nema?** izdvojili smo odgovore.

Smatram da bi ponekad trebala i djeca biti na roditeljskom.

Nema potrebe za predlaganjem. Suradnja je odlična.

Zadovoljna sam sa suradnjom koju imamo.

Bilten 😊

Više informativnih kontakata roditelja i učitelja

Suradnja s psihologom i logopedom.

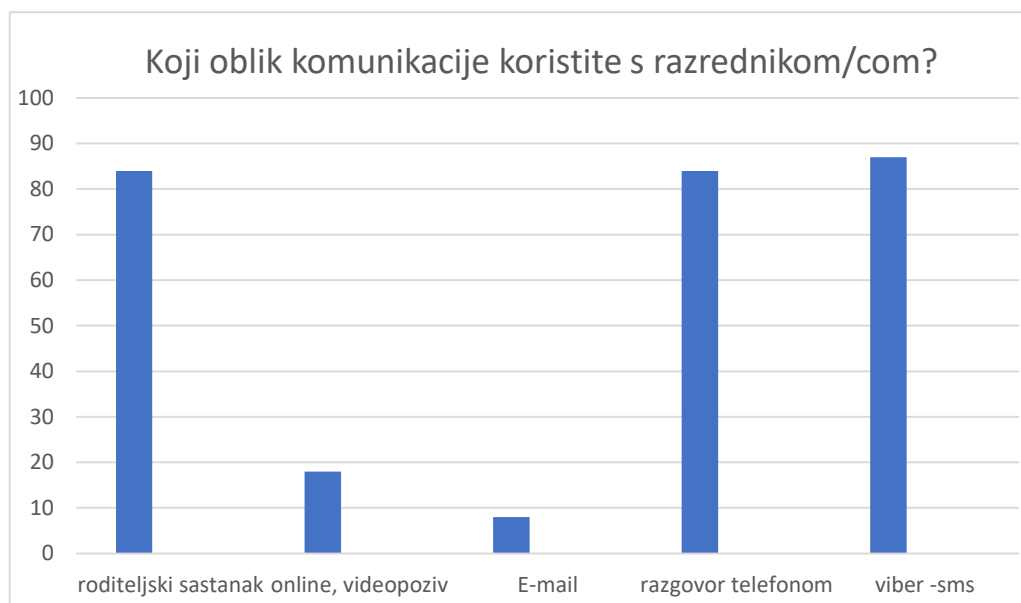
Individualni razgovor po mogućnosti popodne, zbog posla, s učiteljem onog predmeta koji djetetu teže ide ili se javljaju problemi

Zadovoljni smo s dosadašnjim oblicima suradnje.

Roditeljima smo ponudili neke oblike suradnje koje su bile već i ranije poznate, no online nastava otvorila je neke nove oblike komunikacije koje nismo koristili u tolikoj mjeri.

Roditeljski sastanci su ostali kao najzastupljeniji oblik komunikacije, a individualni razgovori, da roditelji dolaze u školu znatno su se prorijedili, pa razrednici sada za suradnju s roditeljima

koriste i neke druge mogućnosti – u našoj školi to su **viber grupe**, dok roditelji za individualne konzultacije preferiraju razgovor **telefonom**.

Da je suradnja između roditelja i naše škole kvalitetna, uglavnom se slažu i učitelji. Roditelji i učitelji trebaju biti saveznici, partneri koji ravnopravno rade na zajedničkom zadatku-dobrobiti djeteta. Da roditelji ne bi trebali biti samo pasivni primatelji informacija na roditeljskom sastanu, u potpunosti se slaže većina učitelja.

Do sada većina učitelja nije doživjela neugodnosti na roditeljskom sastanku. Učitelji također smatraju da pozitivna i kvalitetna suradnja ima pozitivan utjecaj na uspjeh djeteta. Svi učitelji se trude uspostaviti iskrenu i kvalitetnu komunikaciju s roditeljem.

Na pitanje *Smatram da roditelji raznim pokušajima, pritiscima na učitelja, utječu na ocjene svog djeteta* mišljenja učitelja su podijeljena. Dio učitelja se s tim uglavnom ne slaže, dok se veći dio uglavnom slaže s tom konstatacijom - ovisno o svom razredničkom iskustvu.

Da je netrpeljivost učenika i roditelja veća danas nego li je bila u prošlosti, učitelji se uglavnom ili u potpunosti slažu.

Učitelj razredne nastave trebao bi posjetiti dom svakog djeteta u svom razredu najveći dio učitelja odgovorio je da se uglavnom **ne slaže** s konstatacijom.

I dok smo konstatirali da roditelji najviše preferiraju komunikaciju s razrednikom putem sms i telefonskih konzultacija te uobičajene roditeljske sastanke, većina učitelja smatra svoju suradnju s roditeljima kvalitetnom, a najviše preferiraju individualne konzultacije u školi (tek troje učitelja preferira konzultacije telefonom), iako većina njih ističe da su otvoreni za sve opcije.

U svakom slučaju, komunikacija između roditelja i škole treba biti dvosmjerna i omogućavati roditeljima informiranost o aktualnim ponašanjima i postignućima njihove djece u školi, a načini komunikacije trebali bi biti prilagođeni roditeljima i udovoljavati njihovim potrebama i zahtjevima.

No, učitelji ističu sve češće situacije „*deklarativne suradnje*“ s roditeljima. Naime, roditelji su suradljivi, često se interesiraju za uspjeh i dobrobit svog djeteta u školi, no nedostaje kritički odnos spram uloge roditelja te imaju tendenciju i smatraju da su s djetetom „prijatelji“ pa i unatoč sugestijama stručne službe i razrednika očekivani uspjeh, na kraju, izostane.

Tijekom pandemije *Covid-a 19* komunikacija se uglavnom odvijala putem mobitela (Viber grupa), čini se da je suvremeno doba iznjedrilo neke nove oblike preferirane suradnje.

3. Rasprava

Rezultati istraživanja na razini naše škole impliciraju da je suradnja između roditelja i učitelja kvalitetna, no roditelji baš i nisu aktivno involvirani direktno u život škole, iako je to u osnovnoj školi izvedivo: pogotovo u nižim razredima. Roditelj može sudjelovati u brojnim školskim aktivnostima npr. radionice, aktivnosti u učionici... Za takav tijek suradnje potreban je slijed aktivnosti koje se mogu mijenjati prema uvjetima. Na takav način bi roditelji skupa sa školom mogli ostvariti uspješnu suradnju i doprinijeti boljoj motivaciji i postignuću učenika, te pomoći djetetu da razvija svoje potencijale. Na žalost, niti sve škole niti svi roditelji nemaju takvu povezanost (Relja, 2021).

Suradnju naše škole s roditeljima bismo mogli okarakterizirati kao tradicionalnu, iako bi trebalo težiti da bude partnerska.

Mogućnosti za dvosmjernu komunikaciju u našoj školi uključuju:

- a) tematske roditeljske sastanke (koji i jesu obveza učitelja)
- b) organizacije roditelja i nastavnika (Vijeće roditelja)
- c) tjedne ili mjesečne mape učeničkih radova koje djeca nose kući - svojevrsni portfolio predmeta
- d) telefonski pozivi
- e) E-mail ili web stranica škole, objave na društvenim mrežama
- f) Dan otvorenih vrata - kada su u školi svi učitelji i roditelji mogu u kratkom vremenskom razdoblju komunicirati sa svim učiteljima koji predaju djetetu..

Osobni kontakt, telefonski poziv i dani otvorenih vrata čini se najučinkovitijim oblikom komunikacije i možda su i najpoznatiji. Međutim, uspostava učinkovite komunikacije škola-dom postala je složenija kako se društvo mijenja. Velika raznolikost među obiteljima znači da se nije moguće osloniti na jednu metodu komunikacije koja će s određenom porukom doprijeti do svih domova. Neophodno je da različite strategije, prilagođene potrebama pojedinih obitelji i njihovim rasporedima, budu uključene u cjelokupni plan.

Neke strategije koje bi možda trebalo razmotriti uključuju, a preferiraju ih i sami roditelji:

- ❖ bilteni
- ❖ Večeri kurikula (matematike, fizike, informatike i sl.)
- ❖ telefonski pozivi
- ❖ školski godišnjaci
- ❖ dodaci u lokalnim novinama
- ❖ godišnji dani baka i djedova ili "posebnih osoba"
- ❖ telefonske linije/grupe za domaću zadaću
- ❖ terenski dani
- ❖ web stranica škole
- ❖ radionice za roditelje.

Učinkovita komunikacija roditelja i škole/razrednika podrazumijeva:

- ❖ **INICIRANJE SURADNJE** - učitelji bi trebali kontaktirati roditelje čim saznaju koji će učenici biti u njihovoj učionici tijekom školske godine. Do kontakta može doći putem uvodnog telefonskog poziva ili pisma kući u kojoj se predstavljate roditeljima i utvrđujete očekivanja.
- ❖ **PRAVOVREMENOST** - s roditeljima treba stupiti u kontakt ubrzo nakon što se identificira problem, kako bi se moglo pronaći pravodobno rješenje. Predugo čekanje može stvoriti nove probleme, vjerojatno zbog frustracija onih koji su uključeni.
- ❖ **UČESTALOST SURADNJE**- roditelji zapravo žele česte, stalne povratne informacije o tome kako njihova djeca napreduju.
- ❖ **IZVRŠAVANJE DOGOVORA** - roditelji i učitelji žele vidjeti da će oni drugi zaista učiniti ono što su rekli da će učiniti.
- ❖ **JASNA KOMUNIKACIJA** -roditelji i učitelji trebaju imati informacije koje su im potrebne za pomoć učenicima, u obliku i na jeziku koji njima imaju smisla.

4. Zaključak

Otvaranje škole prema obitelji i lokalnoj sredini nešto je što škola planira u svojem Školskom kurikulumu. Takav oblik suradnje potaknuo je i razvoj nove discipline, pedagoškog menadžmenta. Ta disciplina postavlja pravila koja nastoje školu organizirati kao organizaciju koja zna i treba predstaviti svoje rezultate rada i svoja postignuća korisnicima svojih usluga: roditeljima i lokalnoj zajednici. Za uspješno predstavljanje rada i rezultata škola treba stvarati i razvijati preduvjete suradnje. Preduvjeti se mogu odrediti kao stvaranje pozitivnog identiteta škole.

Štose tiče preferiranih oblika komunikacije, oni su se nakon pandemije promijenili. Roditelji su skloniji individualnim konzultacijama putem telefona i poruka. I dalje smatraju roditeljske sastanke dobrim oblikom suradnje. S druge strane, učitelji preferiraju individualne konzultacije uzivo, u školi, ističući da tada mogu roditeljima ponuditi na uvid pisane provjere.

Novija istraživanja pokazuju da se komunikacija između škole i roditelja uvelike povećava personaliziranim pozitivnim telefonskim kontaktom između učitelja i roditelja. Iako se najčešće roditelji nazivaju kada su i pitanju problemi, poželjno je koristiti telefonski poziv iz škole da se prenesu dobre vijesti i to je segment komunikacije koji poboljšava pozitivnu atmosferu suradnje.

Telefonske smjernice

Ponekad, posebice novim učiteljima /razrednicima, teško je prvi put nazvati roditelja ili skrbnika. Kako olakšati taj korak?

Prije upućivanja poziva potrebno je zapisati razlog poziva. Jedan od razloga može biti jednostavno predstavljanje roditelju ili skrbniku. Evo nekoliko smjernica koje možete koristiti dok se pripremate:

- Predstavite se.
- Pozovite roditelje na dan otvorenih vrata i/ili druge školske događaje.
- Komentirajte napredak djeteta.
- Obavijestite ih o postignućima njihova djeteta.
- Obavijestite ih o jakim stranama njihova djeteta.

5. Literatura

1. Cook, K. D., Dearing, E., & Zachrisson, H. D. (2018). Is parent–teacher cooperation in the first year of school associated with children’s academic skills and behavioral functioning?. *International Journal of Early Childhood*, 50, 211-226.
2. Higgins, S., Hall, E., Wall, K., Woolner, P., & McCaughey, C. (2005). *The impact of school environments: A literature review*. London: Design Council.
3. Lončar-Vicković, S., & Rumora, I. (2018). Učionica za sutra u zgradi od jučer-kako arhitekti i pedagozi stvaraju novu školu. *Zbornik radova (Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci)*, 21 (1), 51-66.
4. Ramli, N. H., Ahmad, S., & Masri, M. H. (2013). Improving the classroom physical environment: Classroom users’ perception. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 101, 221-229.
5. Relja, J. (2021). Preduvjeti suradnje roditelja i škole. *Bjelovarski učitelj: časopis za odgoj i obrazovanje*, 26(1-3), 46-62.
6. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi , pročišćeni tekst zakona NN [87/08](#), [86/09](#), [92/10](#), [105/10](#), [90/11](#), [5/12](#), [16/12](#), [86/12](#), [126/12](#), [94/13](#), [152/14](#), [07/17](#), [68/18](#), [98/19](#), [64/20](#), [151/22](#) <https://www.zakon.hr/z/317/Zakon-o-odgoju-i-obrazovanju-u-osnovnoj-i-srednjoj-%C5%A1koli>
7. Warner, S. A. (2010). Creativity and design in technology education. *Research in Technology Education*, 1001, 218.
https://digitalcommons.odu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=stemp_boks#page=219

7. Prilog - Oblici suradnje roditelja i škole, infografika

Oblici suradnje škole i roditelja

